

LETNO POROČILO 2018

JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KULTURNE DEJAVNOSTI
OBMOČNA IZPOSTAVA METLIKA

Poslanstvo sklada je spodbujanje kulturne ustvarjalnosti, zagotavljanje strokovne in organizacijske podpore ljubiteljskim kulturnim dejavnostim, omogočanje dostopnosti kulturnih vsebin na celotnem slovenskem kulturnem prostoru ter vključevanje v kulturno mrežo in mednarodno sodelovanje.

1.1 Območna izpostava Metlika

Matjaž Rus, vodja območne izpostave

Uvod

Območna izpostava Metlika pokriva občino Metlika, ki meri 109 km² in ima 8.382 prebivalcev. Središče občine je Metlika, kjer deluje tudi večina društev in ima sedež izpostava JSKD. Izpostava si pisarno deli s filmskim klubom Fokus.

V občini je registriranih 32 kulturnih društev, kulturne skupine pa delujejo tudi v okviru drugih društev (pevski zbor DU, pevski zbor invalidskega društva, pevski zbor društva kmečkih žena) in zavodov (na primer dva pevska zbora in folklorna skupina v Domu starejših občanov, pevski zbori v okviru osnovnih in srednje šole). Med registriranimi društvi je nekaj takšnih, ki se ukvarjajo predvsem z organizacijo kulturnih dogodkov oziroma tudi s klubsko dejavnostjo, lastne produkcije pa skoraj nimajo. Območna izpostava organizacijsko in v okviru možnosti tudi finančno pomaga pri izvedbi prireditev, ki jih pripravljajo posamezna društva, lokalne skupnosti in občina.

Ocena stanja

V letu 2018 je bilo delovanje izpostave oteženo. 7. marca so vlomilci vlomili v prostore OI in poleg mnogih drugih predmetov odnesli tudi računalnik, sicer v lasti OI JSKD. Izpostava je kljub težavam uspešno izvedla načrtovane revije in srečanja. Druga težava za normalno delovanje izpostave je bila energetska sanacija zgradbe, v kateri ima JSKD svoje prostore. Tako je delo v avgustu, septembru in oktobru potekalo na rezervni lokaciji.

Sicer je izpostava pomagala po svojih močeh tudi društvom pri njihovi dejavnosti. Sodelovanje z večino društev je dobro in bolj ali manj utečeno, prav tako z lokalno skupnostjo. Mnoge prireditve OI organizira skupaj z drugimi društvi in lokalno skupnostjo (občina, mestna skupnost, Belokranjski muzej, Turistično društvo, Ljudska knjižnica Metlika ...). Medijska pokritost dogodkov je zadovoljiva. Dogodke v organizaciji izpostave dovolj dobro pokrivajo lokalni mediji (Dolenjski list, mesečnik Belokranjec), radijske postaje Krka, Sraka, Radio 1 ... in televizija Vaš kanal. Prav tako dogodkom posvečajo kar nekaj prostora na svojih spletnih straneh. Domač videoklub Fokus redno spremlja dogodke in objavlja videozapise na svoji spletni strani, ki je odlično obiskana (www.fokusmetlika.net). Nekatere dogodke predstavijo tudi v celoti. Veliko večino prireditev še vedno izvajamo v metliškem Kulturnem domu, ki pa je žal za mnoge dogodke (predvsem tiste z večjim številom nastopajočih skupin) neprimeren. Odkar je skrb nad njim prevzela Ljudska knjižnica, je dom doživel nekaj pozitivnih sprememb (ozvočenje, osvetlitev). Tudi hišnik, ki je zaposlen za polovični delovni čas (prej ga sploh ni bilo), veliko pripomore pri lažji organizaciji dogodkov. Za večje dogodke koristimo tudi športno dvorano OŠ Metlika. V toplejših mesecih se večina kulturnega dogajanja preseli na prosto in Kulturni dom služi le kot rezervna lokacija v primeru dežja.

V letu 2019 na OI pričakujemo nove težave, saj naj bi bila zgradba Ljudske knjižnice, kjer so tudi prostori JSKD, deležna temeljite prenove. Ponovno iščemo rezervno lokacijo.

Izvedba rednega programa

Programi na področju ljubiteljske kulture območne izpostave zajemajo pregledna srečanja in revije na vseh področjih delovanja društev ter izobraževanja po posameznih področjih. Izpostava je v prvem polletju organizirala tri regijske dogodke (lutke, tamburaški orkestri, harmonikarji). Zaradi manjšega števila skupin izpostava sodeluje z OI Črnomelj, in tako ena ali druga izpostava pripravi območno srečanje za celotno področje Bele krajine. V prvem polletju je OI Metlika pripravila Srečanje otroških pevskih zborov Bele krajine in avgusta že tradicionalno Srečanje pevcev ljudskih pesmi in godcev ljudskih viž z naslovom Tako se je pelo in igralo nekoč. Regijskih srečanj so se udeležili orkester OŠ Metlika Carmen Cord, otroška tamburaška skupina in tamburaška skupina OŠ Metlika, plesna skupina Krokaz z več miniaturnimi, otroški in mladinski pevski zbor OŠ Metlika in Folklorna skupina Ivan Navratil. Revije državne ravni se je tudi letos udeležila tamburaška skupina FS Ivan Navratil pa tudi literati, in sicer tisti, ki pišejo v tujih jezikih (Sosed mojega brega). Regijsko raven so dosegli tudi ljudski pevci Navratilovi pevci in orgličar Oto Nemanič, ki pa se zaradi zdravstvenih razlogov ni udeležil regijskega srečanja.

Izvedba dodatnega programa

Izpostava je uspešno sodelovala tudi z lokalno skupnostjo in drugimi lokalnimi in kulturnimi akterji na področju izpostave sklada. Ima dva predstavnika v občinski komisiji za dodeljevanje sredstev, namenjenih kulturnim projektom, in tri predstavnike v komisiji za dodelitev Ganglovih priznanj, ki jih prejema kulturni ustvarjalci z našega področja.

Izpostava je koordinirala prireditve ob kulturnem prazniku (v letu 2018 je bilo 6 dogodkov) in je v sodelovanju z Osnovno šolo Metlika tudi pripravila osrednjo prireditev. Tradicionalna in odlično obiskana prireditev Dajmo malo fušat, kjer se zberejo neformalne glasbene zasedbe vseh žanrov, je potekala že 13. leto zapored. Število skupin iz leta v leto narašča, zato razmišljamo, da bi bila mogoče celo dvodnevna. Februarja 2018 je nastopilo kar 16 skupin. Decembra in januarja že deseto leto ob sredah zvečer potekajo pogovorni večeri Zimske kratkočasnice z zanimivimi gosti. Tudi to zimo smo pripravili sedem

večerov. S svojim programom jih obogatijo domače pevske in inštrumentalne skupine ter posamezniki. OI se vključuje tudi v izvedbe projektov drugih društev in lokalne skupnosti ter pripravo turističnih prireditev, kot je Vinska vigred. Prav tako je stalnica sodelovanje OI in prireditvenega odbora poletnih kulturnih prireditev Pridi zvečer na grad. Letošnje so se začele 17. junija in končale 25. avgusta. Vrhunec dogodkov je bil prav gotovo koncert orkestra Slovenske filharmonije. 15 prireditev, dve sta bili namenjeni izključno otrokom, si je tudi letos ogledalo več kot 3.500 gledalcev. Na pobudo in ob pomoči JSKD se je kar nekaj društev s svojimi dogodki vključilo v projekt TLK. Kot vsako leto je sodelovala tudi pri prireditvi ob občinskem prazniku in še nekaterih drugih dogodkih.

Izvedba javnih razpisov/pozivov za ljubiteljske kulturne dejavnosti ali sodelovanje pri njih

OI ima dva svoja predstavnika v petčlanski komisiji, ki pripravlja razpise in po posebnem točkovniku tudi (navadno v začetku maja) razdeli sredstva prijaviteljem. Vsa kulturna društva pa tudi drugi izvajalci kulturnih programov se financirajo preko tega razpisa (ne le programi, ampak tudi materialni stroški, stroški vzdrževanja opreme in prostorov, ogrevanje itd). OI prav tako prijavlja svoje programe na občinske razpise. Delno pa se OI financira tudi neposredno iz proračuna (materialni stroški).

Izobraževanja

Za udeležbe na izobraževanjih, ki so organizirana zunaj kraja bivanja, še vedno pretiranega zanimanja ni, razen če udeležence tja napotijo službeno (vrtec, šola itd.). Izjema je še vedno Plesno društvo Krokár, katerega članice redno obiskujejo izobraževanja v organizaciji JSKD, občasno pa tudi folkloristi.

V letu 2018 izpostava pomembnejših izobraževanj ni organizirala.

Financiranje

Poleg sredstev JSKD OI nekaj sredstev pridobi iz občinske blagajne (prek razpisa in iz proračuna). Občasno lokalne projekte sofinancira tudi mestna skupnost. Močna finančna injekcija za OI so sredstva, ki jih dobi z vstopninami na prireditvi Dajmo malo fušat. Na večini prireditvah, kjer vstopnine ne zaračunavamo, so stroški najema dvorane in tehnike, ki je na voljo, minimalni ali jih sploh ni.

Pri lokalnih dogodkih pomagajo tudi sponzorji, vendar veliko raje z uslugami kot finančno. Tudi vsa druga kulturna društva živijo večinoma od občinskih sredstev. Pokroviteljev, ki bi pomagali finančno, skorajda več ni.

Področja ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in društva

- Vokalna glasba: 6 odraslih pevskih skupin, 5 mladinskih in otroških zborov
- Folklor: 2 odrasli skupini, 3 otroške skupine, 4 skupine ljudskih pevcev,
- Instrumentalna glasba: Mestna godba, 3 odrasle in 1 otroška tamburaška skupina.
- Ples: Plesno društvo Krokár (več sekcij)
- Film: Foto-kino klub Fokus, KD Črno na Belem

Med dejavnejšimi društvi je vedno Mestna godba, ki je tudi v letu 2018 pripravila dva samostojna celovečerna koncerta. Folklorno dejavnost že več kot tri desetletja zastopa predvsem Folklorna skupina Ivana Navratila. Pri skupini skrbijo tudi za podmladek. Kot velik uspeh si lahko štejejo, da je od letos njihov velikonočni splet plesov Metliško obredje uvrščen na seznam nesnovne kulturne dediščine.

Pohvalo si zasluži Plesno društvo Krokár pod vodstvom Andreje Fir, ki daje veliko poudarka tudi delu z otroki. Krokár je tudi letos pripravil dve celovečerni plesni prireditvi. Posebno pohvalo gre predstavi Kaos, ki je potekala kar na desetih odprtih prizoriščih.

Vokalna skupina Lan, ki že vrsto let velja za najboljšo pevsko zasedbo v Beli krajini, se letos izjemoma ni udeležila regijskega tekmovanja.

Skupne težave večine skupin ostajajo nespremenjene. Mladi ne najdejo zaposlitve v domačem kraju in odhajajo. Starost članstva skupin se iz leta v leto povečuje. Večjih prostorskih težav sicer društva nimajo. Tudi skupine, ki do sedaj lastnih prostorov niso imele, so jih dobile v zgradbi srednje šole, ki je v Metliki prenehala delovati.

Ob Tednu ljubiteljske kulture so nekatera društva in tudi Ljudska knjižnica Metlika pripravili svoje dogodke.

Sodelovanje s šolami in vrtci

Sodelovanje s šolami je dobro. Pri dejavnosti OI je Osnovna šola Metlika velikokrat v pomoč. Posoja ozvočenje, na razpolaga da svoje prostore, menzo itd. Leta 2018 je OŠ gostila revijo otroških pevskih zborov. Z drugimi šolami je sodelovanje omejeno predvsem na udeležbe njihovih skupin na območnih srečanjih. Sodelovanje z otroškim vrtcem je omejeno na organizirane obiske malčkov pri prireditvah sklada, ki so primerne za najmlajše (na primer lutke).

Jubileji in obletnice društvene dejavnosti ter priznanja

Društva se redno obračajo za pomoč OI pri organizaciji svojih jubilejev. Prav tako izpostava organizira podelitev jubilejnih priznanj. V letu 2018 je 15 let delovanja obeležil pevski zbor DU Metlika. OI je podelila Gallusove značke. 50 let delovanja je obeležil oktet Vitis. Večina pevcev je zlate Gallusove značke prejela že v preteklosti. Podelili smo le eno bronasto značko.

OI JSKD redno predlaga domača društva ali posameznike za Ganglova priznanja, ki jih lokalna skupnost podeljuje ob kulturnem prazniku.

Izvedeni dogodki

	NAZIV DOGODKA/PUBLIKACIJE	KRAJ DOGODKA	DATUM (OD)	DATUM (DO)	DEJAVNOST
1	ZIMSKA KRATKOČASNICA	METLIKA	17. 1. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
2	ZIMSKA KRATKOČASNICA	METLIKA	23. 1. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
3	OSREDNJA OBČINSKA PROSLAVA OB KULTURNEM PRAZNIKU	METLIKA	7. 2. 2018		VOKALNA GLASBA
4	DAJMO MALO FUŠAT (14. SREČANJE NEPROFITNIH GLASBENIH SKUPIN)	METLIKA	16. 2. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
5	OBMOČNO SREČANJE OTROŠKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN	ČRNOMELJ	13. 3. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
6	REGIJSKI FESTIVAL TAMBURAŠEV IN MANDOLINISTOV	METLIKA	17. 3. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
7	REVIJA OPZ BEL KRAJINE	METLIKA	4. 4. 2018		VOKALNA GLASBA
8	SREČANJE MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV BELE KRAJINE	SEMIČ	11. 4. 2018		VOKALNA GLASBA
9	35. SREČANJE OTROŠKIH FOLKLORNIH SKUPIN BELE KRAJINE	ČRNOMELJ	12. 4. 2018		FOLKLORA
10	38. SREČANJE TAMBURAŠIH IN MANDOLINSKIH SKUPIN SLOVENIJE	MOKRONOG	14. 4. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
11	REGIJSKO SREČANJE LUTKOVNIH SKUPIN	METLIKA	18. 4. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
12	PLESNE MINIATURA	NOVO MESTO	20. 4. 2018		PLES
13	SREČANJE ODRASLIH FOLKLORNIH SKUPIN BELE KRAJINE	ČRNOMELJ	21. 4. 2018		FOLKLORA
14	REGIJSKO SREČANJE HARMONIKARJEV FRAJTONARJEV	METLIKA	20. 5. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
15	PREPOJENI S PLESOM – REGIJSKA REVIJA PLESNIH SKUPIN	BREŽICE	23. 5. 2018		PLES
16	REGIJSKO SREČANJE FS	MOKRONOG	26. 5. 2018		FOLKLORA
17	EN SVET, PA TOLIKO RAZLIČNIH SANJ – MUZIKAL	METLIKA	8. 6. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
18	KONCERT MESTNE GODBE METLIKA	METLIKA	23. 6. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
19	KONCERT ORKESTRA SLOVENSKE FILHARMONIJE	METLIKA,	30. 6. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
20	JASNA KULJAJ: BORKA	METLIKA	6. 7. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
21	PLESNO DRUŠTVO KROKAR: URBANI GIB	METLIKA	7. 7. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
22	NOREIA	METLIKA	12. 7. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
23	ČAKALNICA	METLIKA	20. 7. 2018		GLEDALIŠČE IN LUTKE
24	NASTOP FS KUD KRALUŠ – STUPNIK (HRVAŠKA)	METLIKA	28. 7. 2018		FOLKLORA
25	MUZKE – KONCERT	METLIKA	10. 8. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
26	ETHNOTRIP – KONCERT	METLIKA	17. 8. 2018		INŠTRUMENTALNA GLASBA
27	SREČANJE PEVCEV LJUDSKIH PESMI IN GODCEV LJUDSKIH VIŽ BELE KRAJINE (TAKO SE JE PELO IN IGRALO NEKOČ)	ROSALNICE	22. 8. 2018		FOLKLORA
28	UNEGAJMO PO RADOFSKO – (GLEDALIŠKA SKUPINA IZ RADOVICE)	METLIKA	24. 8. 2018		VEČZVRSTNA DEJAVNOST
29	POJEMO ŽE 15 LET	METLIKA	5. 10. 2018		VOKALNA GLASBA

30	REGIJSKA PLESNA DELAVNICA	NOVO MESTO	3. 11. 2018	PLES
31	VOLITE MENE – MEDIJSKA PREMIERA FILMA IZ LETA 1990	METLIKA	8. 11. 2018	FILM IN VIDEO
32	ZIMSKE KRATKOČASNICE – VLADO MIHELJAK	METLIKA	6. 12. 2018	DRUGO
33	VIVA LA MUSICA – 40 LET PREPEVANJA OKTETA VITIS	METLIKA	8. 12. 2018	VOKALNA GLASBA
34	ZIMSKE KRATKOČASNICE – IZIDOR DERGANC	METLIKA	12. 12. 2018	VEČZVRSTNA DEJAVNOST